

З'їзд КОМСОМОЛУ ЛИТВИ

ВІЛЬНЮС, 13 лютого. (ТАРС). Сьогодні тут почав роботу XVIII з'їзд ЛКСМ Литви. Юнаки і дівчата республіки беруть активну участь у втіленні в життя історичних рішень XXIV з'їзду КПРС. У соціалістичному змаганні під девізом: «П'ятиріччя — ударну працю, майстерність і пошук молодих» беруть участь більш як 220 тисяч юнаків і дівчат. На трудову вахту на честь 50-річчя присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна стали десятки тисяч молодих виробничників. Про це говорив у звітній доповіді перший секретар ЦК ЛКСМ Литви В. Балтрунас.

У відповідь на Звернення Центрального Комітету КПРС до партії, до радянського народу молодь республіки взяла підвищені соціалістичні зобов'язання, зустрічні плани, спрямовані на дострокове виконання завдань визначального року дев'ятої п'ятирічки.

ДЕЛЕГАТ З'ЇЗДУ

ТЕТЯНА ЧОРНА — ЛАБОРАНТ ХІМІЧНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ МАЛОВИСКІВСЬКОГО ЗАВОДУ СУХОГО МОЛОКА. ТРУДОВЕ ЖИТТЯ КОМСОМОЛКИ РОЗПОЧАЛОСЯ НА ЦЬОМУ ПІДПРИЄМСТВІ ВІСІМ РОКІВ ТОМУ. ВІДТОДІ ВОНА НЕЗМІННО ОЧОЛУЄ КОМСОМОЛЬСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ, ПРОВІДНЬ ЗНАЧНУ ГРОМАДСЬКУ РОБОТУ. БАГАТО ПРАЦЮЄ ТЕТЯНА ЯК ЧЛЕН ГРУПИ НАРОДНОГО КОНТРОЛЮ, ДЕПУТАТ РАЙОННОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ. Т. ЧОРНА ПРЕДСТАВЛЯТИМЕ КОМСОМОЛНЮ КІРОВОГРАДЩИНИ НА XXII З'ЇЗДІ ЛКСМ УКРАЇНИ.

НА ФОТО: ТЕТЯНА ЧОРНА. Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

Рік видання XV

№ 21 (1813).

16 ЛЮТОГО
1974 року

Ціна 2 коп.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАЙТЕСЯ!

МОЛОДОГО КОМУНАРА

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ В 1939 РОКУ.

ПЛЕНУМ СВІТЛОВОДСЬКОГО МК ЛКСМУ

Пленум розглянув питання «Підсумки грудневого (1973 р.) Пленуму ЦК КПРС і завдання міської комсомольської організації в світлі його рішень».

З доповіддю виступив другий секретар Світловодського міського комсомолу О. Дзядок.

В обговоренні доповіді взяли участь: лаборант-лімбровач Світловодського заводу чистих металів імені 50-річчя СРСР С. ГРИГОР'ЄВА, електрозварник заводу будкопострой Світловодського виробничого об'єднання «Дніпроенергобуд-Індустрія» Ф. КРИШАН, токар Дніпровського заводу твердих сплавів В. ДЗЮБА, секретар комітету комсомолу Світловодського комбінату громадського харчування Н. ЛАТОШЕНКО, агроном колгоспу імені В. Ульяніна М. ВОРОБІВ та інші.

Пленум в розглянутому питанні прийняв відповідне рішення.

В роботі пленуму взяла участь перший секретар Світловодського міського Компартії України А. Ф. Єпіфанова.

В роботі пленуму взяв участь і виступив другий секретар ОК ЛКСМУ А. Новиченко.

Пленум розглянув також організаційне питання. В зв'язку з обранням В. Петракова секретарем ОК ЛКСМУ, пленум ухвалив його від обов'язків першого секретаря і члена бюро Світловодського МК ЛКСМУ.

Першим секретарем Світловодського міського комсомолу обрано Олександра Ілліча Дзядка, якого ухвалено від обов'язків другого секретаря МК ЛКСМУ.

Другим секретарем і членом бюро Світловодського міського комсомолу обрано Олександра Андрійовича Жовтого.

ЕСТАФЕТА УДАРНИХ СПРАВ

ДНІПРОВСЬКИЙ завод твердих сплавів — одне з молодих підприємств Світловодська: йому лише чотири роки. Та колектив уже здобув хорошу славу серед виробничників міста. План трьох років п'ятирічки по валовому випуску продукції він виконав ще у вересні 1973 року. В цьому заслуга й комсомольців заводу, яких тут 127 чоловік. Вони йдуть в авангарді боротьби за дострокове виконання завдань визначального року дев'ятої п'ятирічки. Серед них — Віктор Кругляк, Володимир Дзюба, Михайло Мар'янов та інші.

Секретар комсомольської організації Анатолій Рябоконь, користується заслуженою шаною серед своїх товаришів. Надійними

його помічниками стали електро-слюсар Валерій Селій, пресувальниця Еліміра Джетере, лаборантка Марія Сухаренко.

Стало тут доброю традицією влаштовувати конкурси на звання

Велику увагу звертає комітет комсомолу на складання нормативів нового Всесоюзного комплексу ППО. У 1973 році значківцями стали 35 чоловік. І ще одна риса — тут всі вчаться. Анатолій Рябо-

КОМСОМОЛЬСЬКИЙ РАХУНОК П'ЯТИРІЧКИ

кращого робітника за професією. В них беруть участь окремі виробничники і цілі колективи. Кращою спеціальницею стала комсомолка Валентина Шеацова, пресувальницею — Валентина Лютикова. Серед бригад переможцем став колектив пресувальників, який очолює Іван Суденко.

конь — студент загальнотехнічного факультету Харківського інституту радіоелектроніки. Разом з ним вчиться секретар цехової комсомольської організації Люба Нурдіна. Інші — в технікумах, школі робітничої молоді.

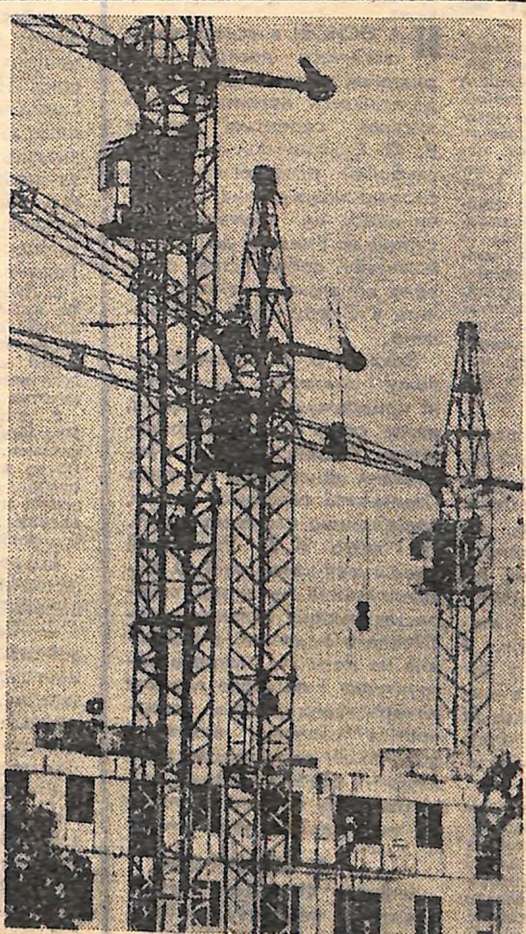
Вагомі плани взяли комсомольці заводу, ставши на трудо-

ву вахту в честь 50-річчя присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна: дострокове виконання виробничих завдань четвертого року дев'ятої п'ятирічки, створення нових комсомольсько-молодіжних бригад, впорядкування і озеленення території підприємства тощо.

М. ВЕНЦОВСЬКИЙ,
позаштатний кореспондент
«Молодого комунара».

М. Світловодськ.

МЕРЕЖИВО КРАНІВ.

Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.

НОВОМИРГОРОД

СЬКИЙ райком комсомолу провів семінар секретарів первинних комсомольських організацій підприємств, кооперативів та установ.

Про завдання комсомольських організацій у світлі рішень XXIV з'їзду КПРС та XVI з'їзду ВЛКСМ та про гідну зустріч 50-річчя з дня присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна, XVII з'їзду ВЛКСМ, XXII з'їзду комсомолу України розповів у своєму виступі перший секретар РК ЛКСМУ А. Тамашов.

На питаннях складання чергового етапу Ленінського заліку зупинився у своєму виступі другий секретар В. Шарпар.

Секретар райкому комсомолу В. Забазан звернув увагу присутніх на важливість зв'язків комітетів комсомолу підприємств і кооперативів із шкільною молоддю.

Хорошою школою навчання комсомольських кадрів став нинішній семінар. На трибуну його винесли кращий досвід внутрішньої роботи, накопичений в роботі. Так Галина Коробка, секретар комсомольської організації колгоспу «Жовтень», поділилась методами організації та підготовки підсумків соціалістичного змагання серед спілчан. Інтернаціональне та військово-патріотичне виховання було темою виступу секретаря комітету комсомолу Капітанівського профтехучилища Олексія Давиденка. Він розповів про семінар секретарів комсомольських організацій учбових груп в ПТУ, що діють на правах первинних.

В. СЕРЕДА,
завідуючий відділом комсомольських організацій Новомиргородського РК ЛКСМУ.

ТРУДОВІ ЗВЕРШЕННЯ З'ЇЗДАМ КОМСОМОЛУ

НАПРЯМОК— АКТИВНІСТЬ

НА ПУСКОВОМУ ОБ'ЄКТІ

Нове патрістичне піднесення, трудовий ентузіазм викликали у юнаків та дівчат тресту «Олександрівськбуд» Звернення ЦК КПРС до партії, до радянського народу.

Друга черга фабрики діаграмних паперів — важливий пусковий об'єкт нинішнього року. Молоді будівельники, готуючи трудовий дарунок комсомольським з'їздам, вирішили дати його в експлуатацію до святкування Жовтня, що на два місяці раніше наміченого строку.

Трудове напруження панує нині в комсомольсько-молодіжній бригаді штукатурів-малюків, яку очолює В. Шкваркова, а групкомсоргом делегат XVII з'їзду ВЛКСМ Г. Самченко. На 140—150 процентів щодня виконують члени бригади норми виробітку.

Є. ХАЛАБЕРДА,
працівник Олександрійської міськрайгазети «Ленінський прапор».

ПЛАНИ — УДАРНІ

ГОТУЄМОСЬ ДО КОМСОМОЛЬСЬКИХ ЗІЗДІВ

У червоному куточку нашого заводу часто збираються комсомольці, молоді виробничники. Тут вони обговорюють важливі події в житті країни, вирішують виробничі питання. Пам'ятаю, як гаряче обговорювали юнаки та дівчата матеріали грудневого (1973 р.) Пленуму ЦК КПРС, X Пленуму Центрального Комітету ВЛКСМ. Про активізацію і поліпшення комсомольської роботи бригадних та дільничних груп, про розгортання широкої організаторської і політичної роботи серед молоді, раділись тоді комсомольці — сушільник Володимир Косов, робітниця цеху незбираного молочного

продукції Оля Нетреба, молодий майстер цеху сухого молока Олександр Романенко. Вони наголошували на тому, що найважливішим завданням комсомольської організації заводу є залучення молоді до боротьби за використання резервів підвищення продуктивності праці.

Нині, коли комсомольці готуються до комсомольських зборів по обговоренню завдань, що випливають із рішень грудневого (1973 р.) Пленуму ЦК КПРС, ці питання стоять у центрі уваги. Сама підготовка викликає значне поживлення в житті молоді. На дільницях, в

цехах робітники переглядають соціалістичні зобов'язання, беруть напружені зустрічні плани.

Молоді трудівники комсомольсько-молодіжної колективу цеху незбираного молока (майстер — О. Дордіца, групкомсорг — Ю. Колесник), наприклад, підкріплюючи свої соціалістичні зобов'язання економічними розрахунками, намічають, виробити понад план 100 тонн продукції із незбираного молока, 180 тонн незжиреної продукції.

За рахунок чого вони планують добитися такого росту? Передусім — завдяки використанню передових методів праці, підвищенню кваліфікації молодих працівників, поглибленню професійних знань. Колектив боротиметься за право називатися колективом комуністичної праці.

Днями до комітету комсомолу прийшла група молоді цього цеху. Юнаки принесли ескізи установок для транспортування вершків.

— Нераціонально використовуємо час, — пояснювала Світлана Ридтакова. Раніше, коли привозили вершки на завод, бідолахи з приміального пункту в цех доставляли вручну. Молоді раціоналізатори запропонували поставити в приміальному пункті спеціальну ванну і з допомогою насосів перекачувати в неї вершки по трубопроводах. Небагато часу пішло на спорудження цієї установки. Нині вона діє. Роботу, яку раніше виконували чотири чоловіки, може зробити один. Це — лише один приклад того, як молоді борються за підвищення продуктивності праці.

По-діловому готуються до комсомольських зборів молодь маслоцеху та цеху сухого молока. Тут широко розгортається рух за підвищення якості продукції. Протягом року в цехах буде виготовлено понад план 50 тонн сухого молока та 50 тонн масла.

О. КИШЛЯН,
заступник секретаря комсомольської організації Маловисківського заводу сухого молока.

СЕМІНАР ПРОПАГАНДИСТІВ

12—15 лютого в обласному центрі відбувся обласний семінар пропагандистів гуртків системи комсомольської політосвіти «Основи комуністичної моралі», «Основи правових знань» та «Основи атеїстичних знань».

Перед пропагандистами виступили заступник завідувачого відділом, пропаганди і агітації обкому Компартії України М. А. Каліч, кандидат філософських наук, доцент Київського державного університету ім. Шевченка О. І. Яценко, працівники обкому Компартії України, обкому ЛКСМ України, обласного відділу юстиції, обласного Будинку атеїзму, викладачі кіровоградських вузів.

Комсомольські пропагандисти переглянули ряд тематичних хронікально-документальних кінофільмів.

Школа будівельників Братська

Відбувся п'ятий випуск економічної школи Братськесбуду, діючої з 1966 року. Більш як 300 керівників та інженерів успішно захистили випускні реферати. На відмінно оцінила експертна комісія роботу інженера Р. Давкаєвої: «Ефективність застосування коефіцієнта трудової участі при розподілі бригадної зарплати». Цей метод уперше в країні був застосований на будівництві Братської ГЕС у 1962 році, а далі набув поширення на будівельних майданчиках Братського лісопромислового комплексу і алюмінієвого заводу Усть-Ілімської ГЕС. Досвідом роботи економічної школи будівельників Братська зацікавилися на багатьох будовах Східного Сибіру.

(ТАРС—РАТАУ).

Дев'ятирічний механізаторський стаж Григорія Турчина допомагає комсомольцеві у праці. Сумлінно працювати самому — тепер не все. Товариші обрали його групкомсоргом тракторної бригади. Однак вивчає й застосовує на практиці досвід передовиків, допомагає в роботі молодшим.

Щоб вчасно підготуватися до весняної кампанії на полях у четвертому, визначальному році п'ятирічки, Григорій лагодить закріплення за ним ґрунтообробний інвентар.

На фото А. ШАМАЛИ: Григорій Турчин.

У КОНСПЕКТ МОЛОДОМУ ВЧИТЕЛЮ

СЕРЕД БАГАТОХ проблем і питань у педагогічній спадщині К. Д. Ушинського значне місце належить казці, її використанню в навчанні та вихованні дітей. Як справедливо підкреслив М. І. Калінін, виступаючи на Всеросійській нараді завідувачих обласними (крайовими) відділами народної освіти, «ідеї, які розвивав у свій час Ушинський... тільки в нашому соціалістичному суспільстві і можуть бути повністю здійснені».

І справді, з розвитком якісної нової, радянської педагогічної науки і практики в працях видатних радянських діячів і педагогів Н. К. Крупської, М. І. Калініна, Л. В. Луначарського, П. П. Блонського, А. С. Макаренка та інших педагогічна система К. Д. Ушинського набула справжнього розвитку. Багато положень великого російського педагога знайшли широке застосування в педагогічній практиці колишнього директора Павлівської середньої школи члена-кореспондента АПН РСРР В. О. Сухомлинського. Зокрема, значної роботи в його педагогічній практиці набули питання використання казки в навчанні та вихованні дошкільнят і молодших школярів.

Шороку до школи приходять нові діти. Одні з них сміливо і з запалом розповідають про почуте, побачене, фантазують, а інші — соромливі й замкнені... І кожний сьогоднішній учень — це завтрашній робітник, інженер, механізатор, вчитель. І потрібно, щоб він ріс ініціативною, творчою людиною. Як здобути розум, як змусити розквітнути оту ніжну квітку особистості? І В. О. Сухомлинський після довгих вагнів і роздумів збирає малюнків, в «Школі радості», розкриває перед дошкільнятами одну за од-

ною сторінку рідної природи, казки. Розповідає про Сонечко, яке живе високо на небі, про двох кавалів-велетнів і золоту накувалю. Перед снітником ковалі з вогненними бородами ідуть до Сонця, беруть залізні молоти і з срібних ниток кують йому вінок. Падають іскри на землю... Зачаровані діти слухають казку і бояться поворухнутися, щоб не сполохати казкового світу...

УШКОЛІ під голубим небом панує казка. Та, ведучи дітей від казки до казки, пе-

ливим даром. Закономірність творчості дітей він порівнює з малюванням. Адже всі діти малюють. Але малюватимуть і фантазуватимуть лише тоді, коли перед ними відкривається краса навколишнього світу. А краса існує для дітей, перш за все, в казкових образах. І діти фантазують, складають казки про все, що їх хвилює.

В процесі пізнання навколишнього світу, — безліч питань виникає у дітей. Вони здивовані. А останнє — це духовна підготовка дошкільнят і маленьких школярів до багатого, повнокровного духовного життя...». Адже мислення, як писав Арістотель, починається із здивування. Тому В. О. Сухомлинський вчить: починаючи виховну роботу з малювання готувати їх до навчання в школі шляхом збудження мислення. Тобто, вихователі повинні вчити дітей радісно дивуватися, складати з малюнками коротенькі оповідання, казки, прожиті життєрадісним гумором. Для останніх є безліч явищ і подій, лиш потрібна, щоб вихователі вміли бачити дитячий світ, радісно дивуватися разом з дітьми.

ТВОРЧИСТЬ починається з слова. І завдяки творчості діти стають чутливими до краси, до найтонших відтінків мови. А убогість слова, як пише Сухомлинський, приводить до убогості думки, до інтелектуальної, емоційної, естетичної, а значить, і моральної «товстошкірості». І якщо ці риси з'явилися у дитини в дошкільному чи в молодшому шкільному віці, їх дуже важко ліквідувати пізніше, коли зменшується чутливість дитячої душі.

Робота з дошкільнятами та молодшими школярами в Павлівській середній школі побудована так, що на все життя в пам'яті дітей залишаться країна Дитинства, країна Казки. Це і спогади про першу казку. І відвідування дитячої кімнати Казки, з стін якої дивляться знайомі Червона Шапка і Сірий Вовк, Баба-Яга.

Кістяна нога і Кашей-Безсмертний, хитра Лисичка і розумна Сова. Це і щорічне традиційне свято — День казки, на якому малюки іспеньють свої твори, демонструючи боротьбу добра і зла, дають відповіді на запитання викторини, вітають знайомих героїв, сміються і хвилюються разом з ними. Це і складання казок до класного зошита, який зберігається в школі. Зараз у музеї В. О. Сухомлинського нараховується більше 40 томів дитячих казок.

НА ОСНОВІ власного педагогічного досвіду використання казки та досвіду педагогічного колективу Павлівської середньої школи В. О. Сухомлинський зробив глибокий психологічний висновок: якщо дитина, слухаючи казку, не переживає, не сприймає близько до серця боротьбу добра і зла, якщо вона не вірить в казку, значить в її душі щось надломлено.

Завдяки В. О. Сухомлинському і вчителям, які сьогодні продовжують його справу, казка стала одним із традиційних засобів навчання і виховання дошкільнят та учнів Павлівської середньої школи, невід'ємною частиною її життя. І якщо К. Д. Ушинський пропагував казку, то В. О. Сухомлинський не тільки використав пораду великого російського педагога, а, перевернувши на практиці, науково обґрунтував і поглибив питання використання дитячої творчості в навчанні, вихованні дошкільнят та молодших школярів на новому, вищому етапі розвитку вітчизняної педагогічної науки і практики.

В. ШАХНЕНКО,
аспірант Одеського державного педагогічного інституту ім. К. Д. Ушинського.

Алло, міжміська слухає!

РЕПОРТАЖ

— Будь ласка, на 19.00 у мене розмова з Мурманськом.

— Ваше прізвище? Зозуля? Чекайте, Мурманськ дамо протягом години.

— ...Якщо можна, Новосибірськ...

— ...Мені Владивосток...

— ...Ленінград...

— ...Баку...

Черга біля столу замовлень міжміського переговорного пункту не зменшується. Замовлюють розмови з усіма куточками Радянського Союзу. На контаціях з'являються різноманітні географічні назви: Москва, Ленінград, Мінськ.

У цей час поверхом вище...

В комутаторному залі над 60 комутаторами не стихають голоси телефоністок.

— Владивосток, Владивосток, відпові-дайте Кіровограду!

— Баку, Баку, я вас погано чую!

Людмила Авдоніна сьогодні тримає зв'язок з Ленінградом і вже вкотре намагається викликати Мурманськ. Вона, телефоністка першого класу, звикла забезпечувати до 40 зв'язків на годину, замість 21 за нормою. Але зараз трапилася затримка — зв'язку з Мурманськом Ленінград ще не дає. Десь там у залі, поверхом нижче, замовник нервово затягується цигаркою, з нетерпінням чекаючи розмови. Людмила знає про це і тому вперто ще і ще набирає ленінградський код.

232 працівники в чотири зміни цілодобово обслуговують міжміську телефонну станцію. Переважна більшість — дівчата, жінки. Зараз на зміні працюють люди різного віку: від 17-літньої Наталії Сафоновой до Антоніни Палівни Кошаревич, яка в системі зв'язку трудиться 27 років.

Телефоністки, відгороджені двірима службового входу, могли б лишатися абсолютно байдуками до хвилювань невидимих клієнтів. Ну, немає зв'язку, то нехай почекають. Врешті затримка не тут, а десь на лінії. Робота і без того нервова і важка.

Та у телефоністок свій кодекс честі. По дорозі з Ленінграда до Кіровограда загубився десятилітній хлопчик. Цілий день телефоністки обдзвонювали міста по маршруту його пасажирів і змогли, врешті, повідомити матері про місце перебування сина. Начальник зміни Олена Петрівна Самченко зуміла дозвонитися до головного лікаря одного з санаторіїв, щоб дізнатися про здоров'я дівчинки і заспокоїти матір. Таких випадків було багато. Іро них розповіді нам заступник начальника міжміської телефонної станції Людмила Іванівна Черваська та начальник зміни Галина Харлампіївна Піфто.

... Людмила Авдоніна полегшено усміхається. Їй, напевні, вдалося зв'язатися з Мурманськом. Зозуля поговорила з братом, дізналася, що незабаром той вирушає в плавання. Певно, задоволений виїздом з кабіни. Але йому так і лишалася невідомою, ціною яких зусиль дісталася ця коротка розмова.

У залі чимало телефоністок високого класу. Над комутаторами — прапори «Кращій за професією». Вони стоять над робочими місцями Олени Скрипниченко, Людмили Томасової та інших. А поряд працює група аналізу, яка визначає швидкість встановлення зв'язку, кількість виконаних замовлень, виявляє резерви праці телефоністок.

Ці резерви — і в новій техніці. Ось Валентина Єлічева працює на комутаторі з клавішним номеронабирачем.

— Тастураторний номеронабирач — уточнює Людмила Іванівна Черваська, — наш гід і коментатор. — Останнє слово техніки. Готуємось до переходу на автоматку. Через рік зможете окремі райони й міста набирати прямо на диску свого домашнього чи службового телефону.

Отже, через рік — ще зручніший зв'язок. Ось-ось відкриється новий комфортабельний переговорний пункт на 29 кабін (в старому — 13), з просторим залом, м'якими меблями. Все для вашої зручності, замовниці!

О. РАКІН,
М. ВІДЕНКО.

М. Кіровоград.

— АМО, я хочу молока...

— Я тобі дам молока в піст!

Подібна розмова — звичайна в сім'ї віруючих. Православна церква великого значення надає постам. У ці дні заборонено вживати в їжу деякі продукти, а також уникати розваг.

Звичай відмовляти собі в їжі має до сих пор глибоке коріння. Відомо, що в період первісного ладу основним джерелом існування людей було мисливство, збирання плодів і коріння. Маючи примітивні знаряддя праці, перші люди добували мало продуктів, а тому часто голодували. Бувало і так, що одні відмовляли собі в їжі для інших. А вже цілком зрозуміло, що мисливство вимагало сильних, здорових і витривалих людей. Від них залежало існування інших членів роду, а тому ще з давніх-давен крашу їжу віддавали дорослим чоловікам. І таких жертв вимагало саме життя.

Коли юнак підростає, то проходить спеціальний обряд посвячення в чо-

Як бачимо, різні заборони були викликані, насамперед, господарськими міркуваннями, але церква дала їм зовсім інше пояснення. До речі, піст властивий не лише християнству. Він є і в мусульман, і в іудеїв, і у буддистів. Але за кількістю днів, за ритуалами і обрядами перше місце займає християнство і, зокрема, православна церква.

Досить сказати, що православний віруючий повинен обмежувати себе в їжі протягом чотирьох тривалих постів. Якщо ж до них додати три річні однокденні пости і однокденні шотижнівські пости в середу і в п'ятницю, то багата кількість «голодних» днів протягом року переважить десь за двісті.

Основним ідеологічним змістом церковного догмату про піст є неохідність боротьби віруючих з «плоттю», як знаряддям сатани, носієм гріха, боротьби в ім'я перемоги духа,

НА АТЕЇСТИЧНІ ТЕМИ

ПРАВОСЛАВНІ „ТАБУ“

ловіки, але перед цим відбував тяжкі дні іспитів, в тому числі і дні голодування. Це позинно було загартувати майбутнього мисливця, годувальника.

З розвитком суспільства і з виникненням первісних релігійних уявлень люди почали вважати, що «душа» члена їх роду після смерті переміщується в інший світ. А щоб її не розгнівати, на могилу клали багато їжі — «на дорогу» в загробний світ. Це примушувало живих відмовляти собі у вживанні коріння, м'яса на певний час з тим, щоб запасти їх для «душі» померлого.

Уже із сказаного можна зробити висновок, що піст — явище не християнське. Адже ця релігія існує всього близько двох тисяч років, а люди «постились» десятки тисяч років тому. В глибині історії суспільства виник цей звичай, який, крім усього, мав ще і певне господарське значення, бо заборона на деякий час вживати плоди, овочі, коріння забезпечували їх повне дозрівання і багатий урожай.

Так з чисто земних причин виникли різні заборони і обмеження в їжі. А біла тільки в їжі? Згідно з християнським звичаєм у великий піст перед великоднем, який охоплює період з лютого до квітня, забороняються розваги, весілля і т. ін. В основі цього табу лежать не релігійні, а тільки економічні причини. Батькам неважко було віддати дочку заміж напередодні весняно-літніх, найбагатших сільськогосподарських робіт, бо вони втрачали активного працівника.

спасіння душі і досягнення блаженства в загробному житті.

СОЦІАЛЬНЕ значення релігійного посту полягає в тому, що духовенство іменем бога освящало систематичне недоїдання трудового народу, примирення з нестатками, голодом, злиднями. Як віруючий міг думати про поліпшення життя, коли він постійно чув: «Христос терпів і нам велів»? Цим, по суті, церква виправдовувала економічну нерівність, терпеливе і покірне примирення з бідністю трудящих при жорстокій експлуатації їх пануючими класами.

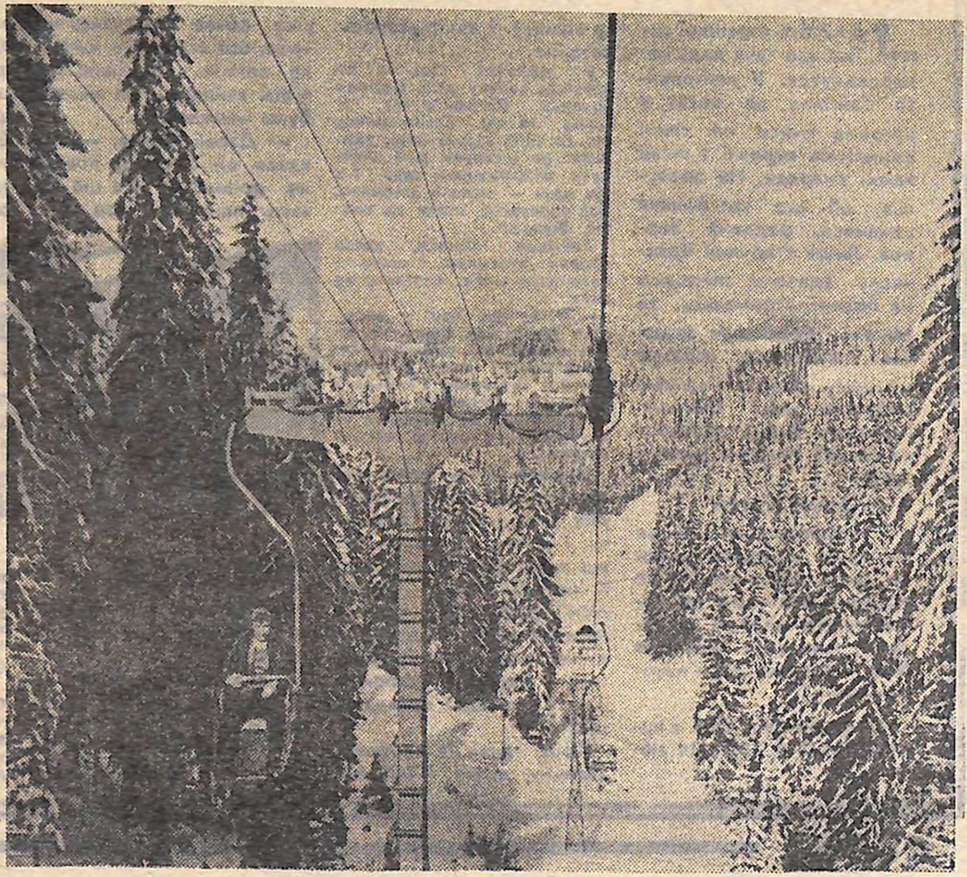
Звичайно, в умовах нашої дійсності, де немає нерівності і експлуатації, соціальна роль посту змінилась. Але й тепер він приносить немало шкоди віруючим.

В дні посту богослови активізують свою проповідницьку діяльність, нагадуючи віруючим про бога, про страждання і смерть Ісуса, про гріховність і марність усього реального, земного, чим відраховують частину радянських людей від активної і творчої роботи.

Не треба забувати і того, що заборона віруючим тривалий час не вживати м'яса, молока, сиру, яєць тощо приводить до підризу фізичних сил, до ослаблення організму, а інколи — і до шлункових захворювань.

П. РЯБОЙ,

викладач Кіровоградського педінституту ім. О. С. Пушкіна.

«Сніговим раєм» називають гірський курорт Пампорово, розташований у Південній Болгарії на висоті 1260 метрів над рівнем моря. І хоча курорт порівняно молодий, він уже користується міжнародною славою. Його постійні відвідувачі — туристи і любителі лижного спорту з СРСР, НДР, ФРН. Все частіше тут можна зустріти і лижників з Англії, Франції, Італії. Своїм численним гостям Пампорово пропонує першокласні готелі, сучасно обладнані туристські бази. Зовсім недалеко від них знаходяться лижні траси з підйомниками — двома з сидіннями і трьома з бугельними.

Агентство «СОФІЯ — ПРЕС».

Фото Георгія ПІЩЕВА.

РІВНЯТИСЬ НА ВЕТЕРАНІВ

Десятки цікавих заходів проходить нині в Кіровограді за програмою місячника оборонно-масової роботи. Тривають змагання з військово-технічних видів спорту, юнаки та дівчата вирушають у похід місцями революційної, бойової і трудової слави радянського народу.

Одним з найбільш масових був вечір-зустріч комсомольців, дтсаафі-ських активістів, ветеранів війни і відмінників бойової та політичної підготовки «Слава батьків — слава синів».

Начальник політвідділу обласного комітету В. С. Самсонов, вчитель Кіровоградської СШ № 34 І. М. Белоконев, секретар міського комсомолу Микола Соколянський говорили в своїх виступах про напрями в роботі по військово-патріотичному вихованню молоді, про підготовку юнаків до служби в армії.

Молодий воїн В. Польскис, який став відмінником бойової і політичної підготовки, звернувся до призовників постійно під-

вищувати свій фізичний гарт, вчитись мужності в своїх старших товаришів, оволодівати технічними знаннями.

— Саме цього ми вчимося на пункті початкової військової підготовки, — сказав на вечорі від імені допризовників заводу «Червона зірка» Ю. Ковинський.

Цей юнак — хороший стрілець, захоплюється радіотехнікою, він склав нормативи комплексу ГПО, мріє стати офіцером.

Перед школярами, молодими робітниками, воїнами Кіровоградського гарнізону виступили Герой Радянського Союзу В. О. Верхованцев, учасник визволення Кіровограда І. Т. Артеменко.

На вечорі Кіровоградському об'єднаному військово-патріотичному було вручено перехідний Червоний прапор обкому Компартії України. Це — відзнака за високі показники в оборонно-масовій роботі, підготовці молоді до служби в армії, грамотами обласного комітету за успіхи в роботі по військово-патріотичному вихованню молоді відзначено ряд підприємств, учбових закладів міста, дтсаафі-ські організації.

М. ВІНЦЕВИЙ.

ДОВІДКОВИЙ ВІДДІЛ МК

«Дорога редакція! Мені дуже подобається професія продавця. Повідомте, будь ласка, адресу технікуму чи училища, де можна набутися спеціальності».

Ольга НЕРОДИК.

с. Кам'янка
Добровеличківського району.

Повідомляємо адресу Кіровоградського технікуму радянської торгівлі: м. КІРОВОГРАД, вул. НОВА, 5.

«Дорога редакція! Скажіть, будь ласка, де я можу вивчитися на машиніста електровозів?»

А. ПІДПРИГОРА.

м. Кіровоград.

Машиніста електровозів, як і працівників інших професій для залізничного транспорту, готує Знам'янське технічне училище № 2. Адреса його — м. ЗНАМ'ЯНКА, вул. РОЗНИ ЛЮК-СЕМБУРГ, 6, ТУ № 2.

«Я вчусь в дев'ятому класі. Мопрія — стати бухгалтером. Повідомте, будь ласка, де в нашій області є такі училища?»

О. МУДРА.

м. Світоводськ.

З таким же питанням до редакції звернувся і Любов Ільницька з м. Новомиргорода. Галина Соломаха з Новоукраїнського району та інші.

В Кіровограді при обласному учбово-комбінаті управління підготовки кадрів ЦСУ діють рахівничо-бухгалтерські курси. Приймаються усі бажаючі, які мають освіту за 10 класів. Навчання на курсах — платне (93 карбованців). Строк навчання — 8 місяців. Гуртожитком курси не забезпечують.

Для місцевих жителів є вечірнє відділення. Розмір плати на цьому — та-

кий же. А строк навчання — півтора року. Адреса курсів: м. КІРОВОГРАД, пров. ПЛЕТЕННИЙ, 12.

Ольгу Криничну з Гайворонського району та Олену Бендюговську — з Ульяновського цікавить професія фармацевта, і вони просять дати адресу відповідних середніх учбових закладів.

Бажану спеціальність, дівчата, ви можете набутися в Житомирському або Коломийському фармацевтичних училищах. Адреса першого: м. ЖИТОМИР, вул. К. МАРКСА, 64, другого — м. КОЛОМІЯ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, вул. ЖОВТНЕВА, 4. За довідками звертайтеся, безпосередньо, в училища.

«Дорога редакція! Пише тобі учениця восьмого класу Любов Шарикова. Я мрію стати перукарем і хочу знати, де є учбові заклади в нашій області, що готують таких спеціалістів».

В Кіровоградському технічному училищі № 4 є група перукарів. До неї приймаються особи, що мають освіту за 10 класів та направлення райпобуткомбінатів. Строк навчання — півтора року. Адреса училища: м. КІРОВОГРАД, вул. ГОГОЛЯ, 79, ТУ № 4.

На музичній хвилі

МАТЕРИНА ПІСНЯ

Слова І. Бердика

Музика О. Білаша

Стало в хаті соколятам тісно,
Полетіли в передгір'я.
І тужила матирина пісня,
Як та чайка при дорозі.

Бо вогнем горіла в серці пісня,
Що співала сину мати.

Двічі

Приспів:

А без пісні не буває сонця,
А без сонця не буває цвіту.
Хто забув матирина пісню,
Той сліпим блукатиме по світу.

Приспів.
Другий сокіл висотою спився,
Заболіли в небі крила...
І тужила матирина пісня,
Довго чайкою тужила.

Двічі

Приспів.
Славні хлопці, соколи вогнисті,
До світ сонця на порозі
Не лишайте матирина пісню,
Як ту чайку при дорозі.

Приспів.

Перший сокіл з ворогами бився,
Пересилив супостата,

УДАР був страшною силою, що танк ледь не перекинувся. У лейтенанта Тайгінха на ногах, у капрана Книся на спині опинилися вирвані з гнізд важкі снаряди. Не зрозумів, об що боляче адарився, рядовий Зернов. Лише старшині Кравченку вдалося, спершись на педаль, втриматися за важелі. Кравченко вклучив переноску, оглянув моторну частину. Першим вивірив зовні Тайгінха. Гусениця! Вибух прийшовся на неї. Негайно ремонтувати!

— Давай, брате!

У сталевому панцирі, де всі вони однакові могли не лише перемогти, а й згоріти, лейтенант не користувалася словом «показую». Але його «брат» в бою означало обов'язок.

Продовження. Поч. в газетах за 7, 9, 12 та 14 лютого.

у вимогу. І виконувалося негайно. У перевірці танкіста на міцність велику роль відіграє кувалда. Півторарукова, у танку їх дві. Розібравшись, що до чого, кілька разів ударили по гусениці, щоб виключити пошкодження трака. І в цю мить — черга з автомата. Всі одночасно впали на землю. Відійшли?

Тайгінха, лежачи, знову адарив кувалдою. І знову — автоматна черга. Стріляли на звук.

— О, холера яка! — вилася довгоювгий Кнись і блиснув очима. Він обережно зазір у танк і зразу ж повернувся з автоматом і сумкою з гранатами. Поповз у темноту.

— Диньсь! до Варшави не дотягнеш! — голосно шепнув Кравченко.

Майже п'ять років минуло з того часу, як Кнись утік з окупованої Варшави, і з того часу було дуже мало днів, у які б він її не пригадував. Співав пісні, розповідав про це красиве місто і казав, що лише тоді, коли повернешся у Варшаву, повіриш, що є на світі правда і щастя.

Троє танкістів почekali хвилину, другу, і Тайгінх

уже почав сердитися на себе, що відпустив капрана одного. Пройшло ще п'ять хвилин. Далі чекати було неможливо.

— Давай, брате, — наказав він Зернову повзати на допомогу. І в цю ж мить почулися два глухі

кий автомат і «фауст» Кнись. Витер піт, швидко розповів, як підповз і швидко розправився з фаустником. Більше поблизу немає нікого. Можна діяти в повний ріст і навіть підсвічувати ліхтариком.

вибухи. А за деякий час — тупотіння чобіт.

— Пожендок в танкові війська! — посмінувся Кнись.

Після бомбардування, — полегшено зітхнув Кравченко.

— То є — правда! — кинув на землю німець-

Працювали по черзі. Ні хвилини простою. Коли за півгодини все було готово, тут уже дав волю собі змочий від натуги Кравченко: у всьому він Зернов — прогав фаустника.

«Пандерфауст». «Фауст» Останнім часом все частіше чулися ці слова. Ручна ракета, на яку раніше ніхто не звертав особливої уваги, стала наносити пошкодження.

Гітлерівці почали ними знищувати танки.

— Ше раз прогавни, — гнізався Кравченко, — усі згоримо. Не доберешся до тієї кліткої Німеччини, а ми Лілі твоєї не знаємо, яка вона із себе.

— Фауст, брат, — підтвердив Тайгінх, — будь-яку брону пробивають.

Побідали і повечерили за одним разом близько півночі, знайшовши танкову роту. А в чотири був сніданок — макaronи з м'ясом, гарячий чай. От молодці — кухарі, у такий обставини нагодували гарячки!

Без кінця злітали в небо ракети, прошивали повітря швидкострільні кулемети, бухали гарматні постріли і вибухи. Іли, влаштувавшись у окопчик під танком. Чудо-машини: вона ще й за бомбосховищем.

Потім під'їхала і розгорнулася у бойовий порядок батарея Скорохода. Не відомо звідки з'явився майор Астахов. Знову заліз у танк, оглянув.

— А казали, вас «фауст» спалив. Дивіться, жити треба!

На світанку, коли готувалися до нової атаки, побачили Лесю. Обличчя її потемніло, худло. Вона, вибиваючись із сил, майже припадаючи до землі, тягла величезного пораненого. Залишивши танк, Кравченко миттю вискочив через свій люк і допоміг їй дістатися траншеї. Ой, і перепало ж Зернову, коли той повернувся і взявся за важелі!

— Таких, як ти, у нас, на Кіровоградщині, кривавою — по голому тілу. Вона мене про тебе, шибеника, питала. Як себе почуваш після госпіталю, як твоє дороге життя здохло-рв'ячко...

Не знав Кравченко, яким зусиллям стримав себе Зернов, побачивши у зорову щілину Лесю. Як потяглося до неї серце! Але ж — війна...

(Далі буде).

СПОРТ

ВЖЕ СТАЛО традицією проводити матчі зустрічі з гандболу між юнацькими командами Олександрії і Кіровограда. Цього разу в залі заводу «Червона зірка» зустрілися юні вихованки дитячих спортивних шкіл — олександрійського міського відділу народної освіти та спортивного клубу «Зірка». Ігри проходили у двох вікових категоріях — дівчата 1958-1959 і 1960-1961 років народження. Загальний рахунок матчу 21:19 на користь «Зірки».

Не підвели своїх одноклубниць і їх молодші подруги. Вони також перемогли представниць гірничо-

3 МІНІМАЛЬНИМ РАХУНКОМ

го міста, забивши у їх ворота 11 голів, а у свої пропустили 10.

У переможців слід відзначити добру гру учениць дев'ятого класу СШ № 30 — Тетяну Корень, Людмилу Тараненко. Їх подруг по команді дев'ятикласницю із СШ № 4 — Олю Сидоренко та восьмикласницю СШ № 24 Ірину Біленко.

Кіровоградці — на п'єдесталі пошани

В Донецькому палаці спорту «Шахтар» протягом чотирьох днів проходили змагання зі спортивної гімнастики серед юних аван-

гардівців на першість центральної ради ДСТ «Авангард». Успішно на цьому турнірі виступили юнаки та дівчата Кіровоградщини.

Наші гімнастки зайняли перше командне місце. Другими були львів'яни і на третьому — представниці Дніпропетровщини.

В останньому заліку десятикласниця Кіровоградської СШ № 24, майстер спорту СРСР Тетяна Калінічева була четвертою.

НА ВОГНЕВОМУ РУБЕЖІ — ЧЕРВОНОЗОРІВЦІ

Двадцять команд колективів фізкультури центрів і відділів протягом двох днів у кіровоградському міському типі ДТСАФ вели боротьбу за першість з кульової стрільби у ювілейній спартакіаді заводу «Червона зірка», присвяченій 100-річчю підприємства. В особистому заліку чемпіоном спартакіади став інженер-конструктор ремонтно-механічного цеху Геннадій Якубенко. Він на дистанції 50 метрів вибрав 93 очка із 100 можливих.

Переможцями в командному заліку вийшли по першій групі стрільці інструментального цеху, а по другій — представники ремонтно-механічного цеху.

В. ТВЕРДОСТУП.

«ГІДНИМ ПОДИВУ ДРУКОМ...»

15 лютого виповнилося

400 років з початку книгодрукування на Україні.

Цю подію варто переосмислити. Чотирі віки тому сном російського народу була засяяна нитка, яка вродила шедрим врожаєм. Те, що першодрукар на Україні став фундатор вітчизняного друку Іван Федоров, ще раз підтверджує по-стійні культурні зв'язки між Росією і

Україною, символізує вічну єдність братніх народів.

15 лютого 1574 року з львівської друкарні вийшла перша друкована на Україні книга — славновісний «Апостол». Зовні він майже повністю повторював «Апостола», надрукованого Іваном Федоровим у Москві близько десяти років до цього. У післямові до львівського видання друкар вказував: «І обіцяв багато хто з багатіїв і златі, у котрих я просив допомоги, стаючи на коліна, припадаючи обличчям до землі, із словами: „Але не випросив я допомоги, не вимолив сльозини плачем ні у кого із священних чинів... Лиш незнатні, малі цього світу надали мені допомогу...“».

Ті, в руках кого були гроші і влада, не поспішали допомагати першодрукареві. Більше того, литовський гетьман Холкевич (у його володіннях в Заблудові Іван Федоров влаштував друкарню) наказав йому залишити улюблену справу і займатися хліборобством. А от прості люди, — ремісники і кустарі, — врозуміли важливість задуманого людини, котра повсюдно користувалася народною повагою і любов'ю, і зібрали кошти на влаштування львівської друкарні.

Чи були друкарні на Україні до Івана Федорова? Досі не встановлено. На його першодрукаря у Львові викарбувано слова: «...друкарь московитини, котрий своїм тіланнем друковане запобало обновит...». У окремих дослідників згадуються пересувні друкарні. Та справа не в цьому. Федорівський «Апостол» є найдавнішою друкованою на Україні книгою, що дійшла до нас.

Іван Федоров надрукував на Україні книги восьми назв, серед яких і знаменита Острозька «Біблія» та «Буквар».

ЛЮДИ ЧАС ПОДІЇ

Він заклав багаті традиції книгодрукування, яке народилося у дружбі російського і українського народів зусиллями одного з найкращих синів Москви.

Після Івана Федорова книгодрукування на Україні набуває широкого розвитку. В одному документі кінця XVI століття вказується зокрема, що нині «майже кожен... заводить друкарню і друкує на свій кошт книги». Із стаціонарних друкарень виділяються Львівська, Угорська, Дерманська та ін. Невдовзі слава чудових друкарів перейде до Києва.

Протягом відносно короткого часу безмісний майстр зумів досягти органічної єдності всіх елементів книги, і вже в середині XVII сторіччя українська книга досягла надзвичайно високого рівня. Ось як описує київську друкарню один з мандрівників того часу:

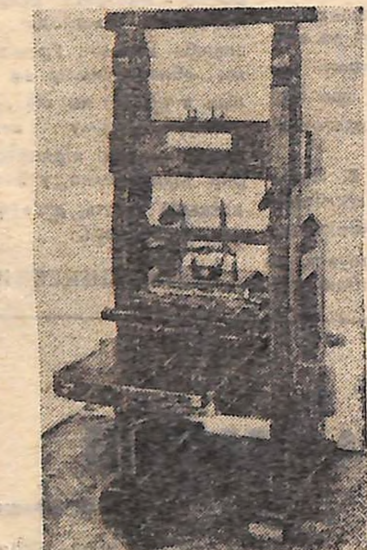
«...Прекрасний, славний друкарський дім, який служить цій країні. З нього виходять всі їхні... книги, гідним подиву друком різного виду і кольору, в також малюнки на великих листах... наукові дослідження та ін...».

Нині з копейкерів підприємств України щоденно сходять мільйони екземплярів книг. І сьогодні ми подумки звертаємося до зморогу дня 1574 року, коли Іван Федоров взяв до рук перший віддрукований ним екземпляр «Апостола». Український народ свято береже пам'ять про засновника російського і українського книгодрукування. У Львові закладено камінь, де буде споруджено йому пам'ятник. Цього року відкривається і перший в країні музей книгодрукування та друкарської справи.

Б. КУМАНСЬКИЙ.

На фото: друкарський перстат копистки Івана Федорова.

Фото В. ТЕСЛЯКА.
(Фотохроніка РАТАУ).

Наша адреса і телефони

216030, ГСП, Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-43-33, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-43-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.